

Foto: Ken Allen

Allt du velat veta för att våga **SATSA PÅ EN SALUKI!**

Salukin är en medelstor vinthund, som är vänlig och personlig, intelligent och charmig. Satsar du tid och intresse på dess uppväxt har du en mycket givande och faktiskt ganska lättskött livskamrat, som inte har några speciella rasbundna sjukdomar och ofta lever länge. Den är snabb och på så vis delvis självmotionerande. Som vuxen är den lugn och stillsam inomhus, och den luktar sällan hund.

KARIN HEDBERG (text)

Salukin - den arabiska eller persiska vinthunden - har visserligen en spännande historisk bakgrund med rötter i Mellanöstern och den islamiska kulturen i civilisationens vagg. Denna från början exotiska och sägenomspunna jakt-hundstyp, som av beduinerna skattades lika högt som en värdefull kapplöningskamel eller ett par hustrur, är dock sedan länge en relativt folkhemsanpassad och trevlig sällskaps-

hund för vanliga hundägare i hela västvärlden.

Folkhemsanpassad aristokrat

Den är trots sitt gracila yttre en tämligen tålig och robust hund av medelstorlek (60 - 70 cm i mankhöjd, 20 - 30 kg i vikt). Könsprägeln skall vara tydlig, dvs det skall vara tydliga skillnader mellan tik och

hanhund, i fråga om t ex storlek, massa, huvud och uttryck. Salukin har en vacker och lättskött päls, och förekommer i nästintill alla färger och teckningar samt i två hårlag - lång- och släthårig. Dessutom kan pälsens kvalitet och längd variera, inte minst i fråga om öronbehäng och svansfanor hos de långhåriga. Variationen i typ och färg är önskvärd och avspeglar hur rasen såg ut i de olika delarna av det geogra-

fiskt sett stora ursprungsområde de härstammade från.

Vill du veta mer om salukins spännande bakgrund finns det ett flertal illustrerade böcker och tidskrifter av hög kvalitet att rekommendera. (Se litteraturförteckningen i särskild faktaruta). Den som är intresserad av folklivsforskning, antikens värld och konst och konsthistoria, har här anledning att ytterligare specialstudera sitt intresse med fokus på salukin.

Hästvännerna finner också många paralleller med det arabiska fullblodets historia.

Lugn och tillgiven innehund efter motionsrundan

Som vuxen är salukin en mycket lugn innehund, förutsatt att den fått sin dagliga motion, som den gärna vill ha vid ungefär samma tidpunkter varje dag. Den tar inte mycket plats inomhus, och rullar gärna ihop sig så den ser ännu mindre ut när den ligger ner. Man kan faktiskt säga att den är "hopfällbar"! Man kan ha många salukis tillsammans inne utan att det blir rörigt, och en stor andel av salukiägarna i Sverige har upptäckt, att salukin blir ännu personligare och lyckligare om den får en salukikompis till så småningom.

Salukin kan sägas vara antingen "på" eller "av", med få mellanlägen. Den både leker och vilar intensivt! Till skillnad från en del andra hundraser rantar den inte efter en inomhus och pockar på uppmärksamhet i tid och otid, utan ligger oftast lugnt på sin plats och kopplar av, tills något händer som berör den. En del kan stå i timmar och titta ut genom fönstret, om lämplig utsikt finnes.

Salukin luktar sällan hund. Den varken hässjar, dräglar eller flåsar, utom möjligen efter en lång intensiv språngmarsch en varm sommardag. Den har en mycket lättskött päls, som hos den mest förekommande långhårig varianten ger en mjuk inramning av den eljest strömlinjeformade vindhundskroppen. Salukin "använder sina öron", som ska vara högt ansatta och rörliga, vilket i kombination med dess vackra, uttrycksfulla ögon ger den ett ibland nästan mänskligt utseende.

Den är hemkär och tycker om att vara tillsammans med sin familj, men den är också lätt att ta med bort. Salukins personlighet märks dock bäst i dess hemmiljö, så den vackra och kanske till synes lugna och saktmodiga hund du beundrar på bilder och i utställningsringen uppträder kanske både kärvligare och spralligare hemma hos sig!

Salukin passar inte som "vandringspokal", utan blir olycklig om den måste byta hem flera gånger. Den bildar fasta band till människor och hundar under sin tidiga upp-

växt, och visar kanske inte sitt rätta jag förrän efter en längre tid, om den måste byta hem senare i livet. Därmed inte sagt att en vuxen saluki inte kan omplaceras. För många är det lättare att ta hand om en vuxen, rumsren, koppelvan och miljötränad saluki än att börja från början med en liten valp. Och sådana omplaceringar fungerar oftast utmärkt. Men den glömmer inte sina första vänner för det.

Skiljer mellan bekanta och obekanta

Salukin kan vara mycket kelig mot sina vänner, när den har lust, men den är inställsam och tycker inte om att någon tvingar sig på den. Den vuxna salukin skiljer ofta mellan "vänner, bekanta och främmande människor", som behandlas med olika grad av tillgänglighet och kärvänlighet. Valpar och unghundar, som fått goda erfarenheter, är dock oftast öppna mot alla människor. En del salukis är så där orientaliskt högdraget reserverade redan som valpar, medan andra aldrig blir det.

Men även om salukin inte dyrkar marken där du går, visar den dig sin tillgivenhet på ett charmerande sätt. Den uppmärksamhet och kärlek man får från en saluki får man inte nödvändigtvis automatiskt, för att salukin är hund och man själv är människa. Salukin är lyhörd för olika sinnesstämningar och intelligent nog att fatta egna beslut. Man bör som salukiägare uppträda lugnt och sansat, även i situationer när de nästa fått en till bristningsgränsen. Som unghundar kan de nämligen ibland vara förfärligt påhittiga och retfulla... (men mer om detta nedan!).

Viktigt med miljöträning

Visst har salukin sitt speciella sätt, sin egen rastypiska mentalitet. Men den bild som tidigare ibland gavs av salukin är missvisande. Salukis ska inte alls "klättra på väggarna", och gör det inte heller om de fått växa upp under normala förhållanden. Salukin kan vara mycket tydlig i sina signaler, vilket inte skall feltolkas. Dvs att den reagerar på t ex ett högt ljud eller ett oväntat uppdykande föremål är inte fel, utan visar bara att den är uppmärk-

Salukin kan sägas vara antingen "på" eller "av", med få mellanlägen. Den både leker och vilar intensivt! Den ligger oftast lugnt på sin plats och kopplar av, tills något händer som berör den. En del kan stå i timmar och titta ut genom fönstret, om lämplig utsikt finnes.

sam. Gör inte någon stor affär av detta, så gör salukin det inte heller. Normalt sett går reaktionen över lika snabbt som den kom.

Den unga salukin passar som regel inte som kennelhund, och som uppfödare måste man satsa på god mentalitet hos föräldradjuret och på "köksuppfödning", för att valparna tidigt skall präglas in på det moderna vardagslivets alla ingredienser. Om dessa villkor är uppfyllda, och uppfödaren inpräntar för valpköparen vikten av att denne fortsätter att miljöträna sin valp, så den blir ordentligt socialiserad till de företeelser den bör känna till för att utvecklas till fulländning är salukin en underbar sällskapshund. Den är då till stor glädje för sin ägare och möter varje ny situation med hälsosam nyfikenhet, må det vara en hundutställning eller ett gäng med ungar utklädda till påskkärringar vid ytterdörren, eller tomten själv!

Salukis som fått växa upp tillsammans med barn är normalt sett väldigt fina med barnen, förutsatt naturligtvis att dessa har fått lära sig hur man umgås med en hund. Salukin tycker t ex sällan om att bli klättrad på eller använd som riddjur, och som förälder måste man ju alltid vara beredd på att ingripa och skydda barn respektive hund från onödiga missförstånd, när det gäller riktigt små barn.

De lite äldre barnen kan få en mysig kompis i familjens saluki, och måhända är det de som blir duktigast på att lära salu-

Litteraturtips för den som vill veta mer om salukin:

Waters, David & Hope: **The Saluki in History, Art and Sport** (svensk översättning kan rekvideras genom rasklubben)

Watkins, Vera H.: **Saluki - Companion of Kings**

Sørensen, Ulla: **Myndebogen**

Russell, Joanna: **All about Gazehounds**

Waters, Hope & Birrell, Ann: **The Saluki Book of British Champions 1923-1980 + Supplement 1981-85**

Sjöberg, Renée: **Hundspråk** (med bilder på bl a saluki samspråk med andra h undar)

Svenska Salukiringens Jubileumsbok 1983 och 1988

Svenska Salukiringen: Salukibladet (4 nr/år)

Utländska salukiklubbar/tidningar:

"The Saluki" - The Saluki or Gazelle Hound Club, England

"Saluki Heritage" - Red. Jeanna Jaques, England

American Saluki Association (ASA) Newsletter, USA

samt många fler i olika länder världen runt.

kin nya konster, agilitymoment mm! Inom parentes sagt är många av våra skickliga junior handler-ungdomar salukiägare. Eftersom salukin är en relativt okomplicerad utställningshund kan barnen ofta tidigt debutera som handlers i "barn med hund" och utveckla stor talang på detta område.

"En järnhand i en sammetshandske"

har någon liknat salukins mentalitet vid, och måhända ligger det något i det. Den till synes lugna och saktmodiga sällskapshunden som keligt ligger bredvid dig i soffan när du ser på TV förvandlas nämligen än idag ofta till en effektiv jakthund när den får syn på ett "byte" utomhus, i form av t ex en katt, en hare eller ett rådjur. Dessa forna tänkbara jaktbyten kan göra den utom sig av upphetsning, och då är den helt enkelt inte längre din hund. Hur mjuk och go salukin än är som sällskapshund ger den ingen pardon i sitt jaktbeteende.

Litet av detta kan man också se i dess lekar, som mest är av jaktkaraktär. Nu är det inte alla salukis som har bevarat en utpräglad jaktinstinkt. Men trots allt är salukin avlad på jaktegenskaper under tusentals år. I Sverige får den dock inte jaga, och man bör inte utsätta vare sig hunden eller omgivningen för den onödiga risk som en löslöpande, snabbsprungen jagande vindhund kan innebära. Låt den i stället avreagera sig med kapplöpning eller lure-coursing!

Ta dig tid med den unga salukin!

Den unga salukin - upp till cirka två år - kan vara busig och alert och väldigt aktiv. Dess nyfikenhet leder den ibland till att hitta på mindre uppskattade undersökningar och experiment. Men det är svårt att vara arg på den någon längre stund, när den uppammar all sin charm för att förmå en att förstå att den helt enkelt inte kan motstå att leka sönder dina nya finskor, provsmaka din miniräknare eller tugga lite förstrött på hörnet på kökborret när den stod där och tänkte på hur goda morgonsmörgåsarna brukar vara, osv.

Det är viktigt att du tar dig

Den unga salukin - upp till cirka två år - kan vara busig och alert och väldigt aktiv. Dess nyfikenhet leder den ibland till att hitta på mindre uppskattade undersökningar och experiment.

tid med din salukivalp. Man underlättar definitivt både valpens och sin egen anpassningsperiod om man finns till hands för att ge den vägledning till ett gott uppförande i sitt hem. Så ta gärna valpledigt från eventuellt jobb den första tiden, och var inte borta mer än högst 4 timmar/dag så länge valpen är ung. Får den aldrig en chans att sysselsätta sig själv med dumheter, utan får lära sig att det är du, flockledare, som tar initiativet, blir ert liv tillsammans så mycket trevligare! Visst kan det gå bra att lämna även en yngre valp längre stunder - men om det miss-

lyckas, kan problemen bli svåra att häva. Detta är förvisso ingenting som är unikt för en saluki utan gäller de flesta raser!

Kanske en lydnadshund?

Gå gärna valpkurser och grundläggande lydnadskurser med din saluki. Det är nyttigt för er båda. Inte minst får ni träffa hundar av alla möjliga och omöjliga raser. En del kan nämligen vara reserverade och skeptiska mot andra hundraser, om de inte tidigt i livet fått goda erfarenheter av dem.

Många salukis är riktigt lydiga och tävlar framgångsrikt i lydnadsprov eller vinner åtminstone avslutningstävlingen på den lokala hundklubbens kurs i grundläggande lydnad. Men de flesta salukis föredrar att man pratar med dem i stället för att kommentera dem, och kan reagera trotsigt och undvikande på "kada-verdisciplin".

Alla salukis skall dock självfallet uppfostas så de blir till glädje. Tro inte att salukin är så

Domarparet Hope och David Waters, kennel Burydown, England dömde 1989 års Skoklosterutställning och tyckte då bl a så här: - Det som gjorde Skokloster 1989 till det mest minnesvärda domaruppdraget i mitt liv var den genomgående höga kvaliteten på hundarna.

Salukin av idag i Sverige

Salukirasen har stadigt ökat och vunnit i popularitet under de senaste decennierna i Sverige. I början av 70-talet låg registreringsciffrorna på i medeltal 60 - 70 salukis per år och har sedan långsamt ökat under 80-talet. År 1979 nåddes en toppnotering med 123 registreringar och tio år senare, 1989, steg siffran för andra gången över 100.

Uppskattningsvis ligger antalet salukis i Sverige idag runt 1000. Anmälningssiffrorna på Kennelklubbens utställningar har ökat och i stort sett fördubblats under senare år. Det är inte ovanligt med deltagarsiffror på uppåt 40 - 50 salukis numera. Särskilt tikarnas öppna klass brukar dra många anmälningar. 1989 gjorde 313 salukis 1.544 starter på officiella utställningar i Sverige.

På Kennelklubbens jubileumstutställning 1989 deltog hela 104 salukis för en tysk domare. På rasklubbens årliga sommarutställning på Skokloster, som är en generalmönstring av svenska och norska salukis, (de världsberömda finska kan ju inte vara med längre pga rabiesstoppet) inbjuds salukispecialister från hela världen som domare.

Årets domare kom från England, som kan räknas som rasens "hemland" i Europa. De utländska rasspecialisterna är som regel mycket imponerade av rasens standard i Sverige och ger i sina domarrapporter våra salukis högsta betyg internationellt sätt.

Det välkända domarparet *Hope och David Waters, kennel Burydown, England* dömde

1989 års Skoklosterutställning och tyckte då bl a så här:

- Det som gjorde Skokloster 1989 till det mest minnesvärda domaruppdraget i mitt liv var den genomgående höga kvaliteten på hundarna, den klassiska skönheten hos vinnarna och deras flytande rörelser.

- Jag var mycket imponerad av den vackra utställningsplatsen... och den överlag höga kvaliteten på hundarna.

Amerikanska domaren *Lee Canalizo*, som dömde på 1985 års Skoklosterutställning gav följande utlåtande:

- Domaruppdraget på Skokloster var verkligen höjdpunkten på min karriär som salukidomare. Jag har dömt rasen i fem länder och dessutom i hela USA och era salukis är de mest enhetliga till typ och sundhet, både fysiskt och mentalt, som jag någonsin sett.

Salukin är, i likhet med de flesta andra vindhundsraser, en sund och stark hund som inte lider av några rassjukdomar. Medellivslängden hos rasen är hög och det är inte ovanligt att salukis blir 10 - 14 år gamla. Dessutom är de flesta aktiva långt upp i åren motusatt att de får lagom med motion och sysselsättning. Salukin älskar att springa och springa fort - därför måste

den också få utlopp för sin livslust. Att delta med sin hund på lure-coursing och bankappploppning är en utmärkt form av motion för salukin - så även den allt populärare agilityn som faktiskt kan uppskattas också av vinthundar. Det finns även salukis som med framgång deltar både på lydnadsprov och till och med viltspår trots att salukin inte är någon spårhund utan i första hand använder sig av synen. Men salukin är intelligent och lättlärd och kan med tålmod och rätt träning lära sig det mesta.

Som utställningshund har salukin blivit allt populärare under senare år. Med lekfull träning i ungdomen kan den till och med bli en riktig "showhund" som älskar att visa upp sig i ringen även om det finns de som hellre visar upp en svalt ointresserad attityd mot domaren.

Idag ser man sällan riktigt skygga eller rädda salukis utan de flesta låter sig väl hanteras i utställningsringen. Många salukis hävdar sig bra i konkurrens med övriga raser och när allt som oftast framskjutna placeringar.

I Sverige finns idag ett 30-tal aktiva salukikennlar registrerade med kennelnamn hos SKK. En salukivalp kostar c:a 4.500 - 5.000 kronor. Mankhöjden på en saluki ligger enligt standarden på 58,5 - 71 cm för hanhundar och för tikar förhållandevis mindre. Alla färger, teckningar och kombinationer är tillåtna.

Ingrid Narstedt-Ådeman (text)

känslig att den inte tål att du säger ifrån när den gör något fel!

Träna inkallning redan från början!

Många "tätortssalukis" rasas dagligen lösa så de kan "springa av sig" under uppsikt

och kanske i lek med andra hundar. För springer gör åtminstone den unga salukin så den nästan berusar sig av salighet och nästintill tappar andan, och springa bör den få göra.

Visst finns det vissa individer även inom denna ras som har så starkt utpräglad jaktinstinkt att de inte går att få till-

räcklig lydnad på. Men sådana finns inom de flesta raser och då får man tillgripa andra motionsmetoder (t ex cykling och jogging förutom långa koppelpromenader och i bästa fall lek på en väl inhägnad tomt eller kommunal rastgård eller tom fårhage e dyl).

Här kan också nämnas att salukin normalt sett är mycket lätt att få "linförlig" dvs den drar sällan i koppel, utan promenerar lugnt och spänstigt på lagom spänt koppel med sin förare.

Den unga salukin, upp till cirka 6 månader eller äldre, är det oftast inga problem med att ha lös. Den är då ännu så beroende av dig och trivs med de inkallningsövningar du lägger in under de vanliga promenadrundorna. Runt ettårsåldern kan den få en liten trotsperiod, som dock går över om du inte gör för stor affär av den.

Har du lyckats med inkallningsträningen har du en saluki som i smittande livsglädje rasar ut genom att springa i åttor och cirklar runt om dig, för att snällt återvända när den första glädjeyran har lagt sig. Den är snabb - och springer snabbt bort ifrån dig, men lika snabbt tillbaka till dig!

Givetvis bör man även med en lydig saluki respektera att den är en snabbspringande hund och därför släpper man ju den inte var som helst - det är t ex möjligt, men inte troligt, att den lunkar bredvid dig i maklig takt utan koppel på trottoaren invid en trafikerad väg. Likaså är det onödigt att släppa den i skog och mark där det finns rådjur o dyl i gryning och skymning. Då är luften fylld med lockande dofter och ljud.

Med tiden märker man att man själv skaffar sig "vint-hundsögon" och liksom "scannar av" omgivningarna på en ganska stor radie runt det område där man tänker släppa sin saluki.

Lättmotionerad - speciellt om man har två

Lär man sin saluki att vara lös har man faktiskt en mycket lättmotionerad hund. Åtminstone så länge den är ung springer den alldeles av sig själv, utan att du behöver röra på dig eller kasta pinnar eller bollar åt den för att få fart på den. Nu behöver salukin inte bara "springa av sig", den mår också bra av den långa, raska promenader där den får använda alla sina sinnen. Då kan man gärna ha den kopplad igen, för när den har fått springa av sig mår den bara bra av att få resten av promenaden i mer behärskad form.

Många salukiägare har två salukis. De är lätta att ha flera av, och det är fortfarande lugnt inomhus fast man har flera hundar. Hundarna har sällskap av varandra och utvecklar varandras personlighet. Samspelet dem emellan är givande att iaktta. Jag vill dock personligen avråda från att skaffa två valpar på en gång. Det är lätt hänt, att de då bara busar med varandra, och att man inte får den kontakt med var och en av dem, som är förutsättningen för ett lyckat förhållande.

Varierar till typ, färg och temperament

Hade rasen kommit till Europa idag hade vi säkert klassi-

Historisk bakgrund

Salukin, också kallad arabisk vinthund och gazelljakt-hund, är en av de äldsta, idag existerande hundraserna. Vid arkeologiska utgrävningar i rasens ursprungsområde (det vi idag kallar Mellanöstern) har man funnit målningar och andra fynd som visar att en salukiliknande hund hölls av människan, som jakthund redan omkring år 6000 f Kr. Gravfynd daterade till ca år 4000 f Kr tyder då på att rasen då såg exakt likadan ut som den gör idag. Rasens långa historia är fascinerande. Genom att studera den får man inblickar i antiken och modernare konst, litteratur och historia.

Salukin var inte bara konungars "sporthund". Framförallt var den de nomadiserande beduin-stammarnas livsviktiga och högt prisade hetsjakthund. Av tradition sålde man aldrig en saluki. Däremot kunde man skänka bort den som tecken på vänskap eller vördsamhet, eller byta den mot andra "likvärdiga" saker t ex ett par hustrur, hästar eller kameler. De salukis som har kommit till västvärlden har också de skänkts bort, framförallt till i Mellanöstern stationerade officerare från England och Frankrike. På så sätt kom salukin på 20-talet till Europa för att stanna.

Till Sverige importerades den första salukin 1924 och 1926 föddes den första kull salukivalpar i Sverige.

Gunny Blomgren (text)

FAKTA-RUTA

Svenska Salukiringen:

Rasklubbför Salukiintresserade

Svenska Salukiringen bildades 1968 och har således relativt sett ett ganska långt förflutet som rasklubb. Medlemsantalet pendlar för närvarande kring 500 medlemmar vilket torde vara större delen av salukiägarna i Sverige.

Inom klubben finns ett antal sektioner. Lokalsektionerna fångar upp behovet av att ha lokala aktiviteter ute i landet. Mindre inofficiella utställningar är en populär aktivitet för lokalsektionerna.

Uppfödarsektionen hjälper styrelsen i uppfödaranknutna frågor.

Domarkommittén har till uppgift att ta fram förslag på domare till klubbens utställningar.

Lure-coursing sektionen driver klubbens lure-coursing aktiviteter.

Skokloster-utställningen, som genomförs i samarbete med Svenska Vinthundklubben östra avdelningen och andra rasklubbar inom vinthundgruppen, har blivit ett vinthundvärldens Mecka. En utställning som alla utställningsintresserade besöker.

Salukibladet som kommer ut fyra gånger per år är sannolikt klubbens viktigaste aktivitet. En rastidning som av många kanske betraktas som den bästa inom vinthundgruppen.

Salukiringen har även givit ut tre jubileumsböcker, en vart 5:te jubileumsår. Böckerna ger en bra översikt över salukin i Norden och innehåller många bilder.

Salukiringen har även en valphänvisningsservice för klubbers uppfödare.

Mer information om klubben kan fås via sekreteraren Bitte Gustafsson tel: 011-11 66 06.

Augusti 1990
Jonny Hedberg,
ordförande

ficerat den som ett dussintal olika raser. "Saluki" är ju egentligen också snarare ett samlingsbegrepp för en jakthundstyp, jämför "stövare", som också indelas i nordliga och sydliga stövartyper osv, men där man tidigare etablerade olika lokala stövarvarianter som separata raser.

När man skall skaffa sig en saluki, är det att rekommendera att man först sätter sig in i

rasens olika färger, typer och temperament. Genom att besöka en större hundutställning och titta på de hundar som ställs ut där kan man bilda sig en viss uppfattning om vilka färger och modeller som tilltalar en mest. Rasens och de olika individernas mentalitet lär man dock sällan känna på en sådan tillställning. Salukin skall därför också ses i hemmiljö, och gärna under promenad

eller i lek utomhus, för att man bättre skall förstå hurdan den är till sättet.

De salukis som importerades till Europa och USA kom från en rad olika typer av terräng och klimatförhållanden. Typ och färg varierade med ursprungsområdet. Rasstandarderna har skrivits så att den täcker alla rasvarianter, och man önskar sig inte en enhetlig saluki, utan vill bevara de olika typer som finns beskrivna i litteraturen sedan långt tillbaka.

Den stora färgvariationen har också en funktionell bakgrund, och i princip är alla färger, teckningar och kombination av färger tillåtna. För att grovt generalisera kan man säga att ursprungligen fanns det två grundtyper av saluki: dels den kraftigare "persiska vinthunden", som oftast var black-and-tan, mörkröd, grizzle-tecknad eller fläckig till färgen; den fanns i bergstrakterna och färgerna var lämpliga mot kamouflagebakgrunden av svart-gul eller svart-vit lavasand och klippigare ökenstrakter; denna persiska vinthund hade en rikligare päls och användes för jakt på större bytesdjur, inklusive vildsvin, enligt litteraturen; dels den lättare byggda och mindre behårade "mesopotamiska" ökensalukin, som var sandfärgad i olika nyanser och användes för jakt på mindre ökendjur, såsom ökenhare och de små harliknande gazeller som fanns i öknen.

Idag har de ursprungliga linjerna blandats sedan generationer, och man kan inte längre tala om renodlade typer på samma sätt. Men rasen uppvisar en önskvärd stor internvariation även idag.

Temperamenten hos dagens salukis kan också variera, även mellan kullsyskon. Grovt sett kan man kanske säga att det även här finns två grundläggande temperamentstyper: en mer sprallig och utåtriktad sort, som kan vara mycket envis när den vill eller inte vill något, samt en mer saktmodig och eftertänksam typ, som också den kan vara envis men som lättare går att övertala. En del individer inom rasen behöver stötts medan andra kan behöva dämpas. Däremellan finns förstås alla de variationer av "rastypiska" och "mindre rastypiska" beteenden.

Hur just din saluki blir, beror naturligtvis till stor del (men

inte helt!) på hur du vill ha den, och vad du gör för att få den att bli sådan.

Att tänka på inför salukiköpet

Sammanfattningsvis vill vi ge dig följande tips inför ditt salukiköp:

* Besök gärna en hundutställning för att bilda dig en uppfattning om de olika typer och färger som finns, och för att t ex se storleksskillnaderna mellan hanhund och tik;

* Köp eller låna litteratur om rasen och läs på! (Se förteckningen nedan).

* Ta därefter kontakt med de uppfödare du tycker föder upp hundar som mest motsvarar ditt ideal utseendemässigt (rasklubben har en förteckning över aktiva uppfödare över hela landet, från Boden i norr till Malmö i söder). Berätta varför du blivit intresserad av rasen, och varför du tror att den skulle passa just dig. Fråga ut dem om rasen och om deras hundar, vilka typer av hundar de anser att de har och hurdana de är till sättet. Försök etablera närmare kontakt med de uppfödare du känner förtroende för, och gör gärna ett besök hemma hos dem, även om de inte har valpar just då.

* Tänk på, att de flesta salukiuppfödare föder upp "kvalitet och inte kvantitet", dvs de har inte någon egentlig kennel utan föder upp någon kull då och då. Tillgång och efterfrågan på salukivalpar går därför sällan ihop. Med detta menar jag att det ibland finns många köpare men inga valpar och ibland tvärtom. Om du dessutom har bestämt dig för att du måste ha en tik, och absolut en av en viss färg, är risken stor att du blir besviken, om du tror att du skall få tag på en sådan på en gång. (Av någon anledning vill nämligen de allra flesta ha tikvalpar, trots att en salukihane många gånger är en mycket roligare livskamrat, som är i kondition året runt och som behåller sin leklust längre upp i åren. Är man utställningsintresserad borde man i större utsträckning satsa på en hanhund. De allra största deltagarantalerna på utställning finner man nämligen på tiksidan, där det således blir mycket hård konkurrens om certifikat och championat. Att en hanhund ofta har en mer in-

forts sid 63

Lure-coursing med saluki

Vad är lure-coursing?

Lure-coursing är jakt med vinthund på konstgjort byte. Salukis har under tusenden avlats på egenskapen att kunna springa ifatt ett byte och fälla det. Med lure-coursing försöker vi mäta och i viss mån bevara denna grundläggande egenskap hos dagens "sällskaps-salukis".

JONNY HEDBERG (text) MATS NORSTEDT (foto)

Det finns mycket som är positivt med lure-coursing - spänning, frisk luft, pick nick, träffa folk och hundar men kanske viktigast - hundarna älskar det!

Hur går lure-coursing till?

Ett antal linhjul placeras ut på ett stort fält (motsvarande 1 - 2 fotbollsplaner) så att det, när man drar ut en lina mellan hjulen, bildas ett "track" med ett antal skarpa kurvor. Önskvärd banlängd är 800 - 1000 meter. I ena änden av linan sätts en linvinda. En maskin som snabbt kan dra in linan.

Hundarna jagar sedan plastpåsen som dras in av linvindan. Två

är en väsentlig egenskap hos en bra lure-coursing hund. Entusiasterna visar sig på många sätt under ett "course", t ex hur hunden reagerar vid en störning eller på en eventuell attack från en medtävlare, hur hunden klarar av ett fall, etc.

Följsamheten. I följsamheten vägs in dels hur hunden följer det utlagda spåret, dels hur uppmärksam hunden är på plastpåsen. "Lure-pilotens" (dvs den som kör linvindan) skicklighet är i detta sammanhang mycket viktig. Om påsen kommer för långt framför hundarna rätas spåret ut och loppet blir

Kraftfulla långa snabba språng ger höga poäng för snabbhet.

videt och skäller mot en medtävlare löper stor risk att bli diskad. Hundar som varit med länge blir ibland sk "course-wise runners" dvs de lär sig hur banan går och lämnar det utlagda spåret i för stor grad och tappar samtidigt uppmärksamheten på påsen. Att variera banläggning och tävlingsplats är mycket viktigt för att motverka detta.

Rörligheten. Bedömning av rörlighet avser hur väl hunden manövrerar sig genom kurvorna. Hundar som tar vida svängar eller saktar in för att klara en kurva ges låga poäng. Likaså ges hundar som faller eller snubblar generellt vissa poängavdrag. En hund som snabbt kommer på fötter efter ett fall, sk "fast recovery", kan ges obetydliga avdrag pga fallet. God rörlighet är snabba och kraftfulla svängar där hunden "burkar", och förmåga att lätt parera ojämnheter och hinder.

Konsekvent bedömning

En svårighet med att döma lure-coursing är att under en dags tävling vara konsekvent i bedömningen. Poängsättningen har en tendens att driva mot att kraven ökar, dvs bra prestationer ges efter

hand för låga poäng. Motmedlen är att öka rutinen hos domarna och en del knep under själva bedömningen t ex att notera alla poäng med små kommentarer om hur hundarna har sprungit i respektive lopp.

Diskning

"Bumping" eller knuffning, tackling är något som inträffar då och då. Tillåten bumping är då hundarna stöter ihop ofrivilligt utan att släppa uppmärksamheten på påsen. All annan bumping är otillåten och bestraffas med diskning. Om två hundar ofrivilligt stöter ihop och pga detta den ena hunden attackerar den andra skall den attackerande hunden diskas. En annan anledning till diskning är om en hund jagar sin medtävlare i stället för att jaga bytet. Diskning innebär uteslutning från det aktuella loppet och noll poäng i resultat.

Skador

Skador är sällsynta under lure-coursing. Visserligen faller hundarna någon gång, ibland med till synes rent halsbrytande vurpor, men utan skador som regel. Underlaget bör vara mjukt gräs, dock ej vått gräs som oftast blir för halt.

Vem arrangerar lure-coursing?

Inom Svenska Salukeringen har lure-coursing aktiviteten pågått i varierande omfattning sedan 1977. Sedan 1981 finns ett vandringspris instiftat - Lure-coursing pokalen - som delas ut till årets bästa lure-coursing saluki.

De två senaste åren har aktiviteten skett i samarbete med Svenska Vinthundklubbens östra avdelning. Ett samarbete som lett till att även andra raser än saluki börjat springa lure-coursing, en positiv utveckling.

Intresserade kan vända sig till dessa klubbar för mer information. En domarhandledning kan rekvideras från Svenska Salukeringen.

Linan dras runt ett antal linhjul, som syns under hunden på bilden, för att bilda ett "track".

domare dömer hur hundarna, som springer i par, genomför "courset". Det är fem bedömningsgrunder som domarna har att ta ställning till och poängsätta:

Bedömningsgrunder

Det bedömningsssystem som används ger 1 - 15 poäng per bedömningsparameter. En medelgod hund skall således ligga runt 7 - 8 poäng på respektive moment. De moment som bedöms är:

Snabbheten. En hund som accelererar snabbt, springer med långa kraftfulla steg och sträcker ut ordentligt ges höga poäng. En hund som springer högt, med höguret huvud och mer eller mindre skuttar fram, springer långsamt ges låga poäng.

Uthållighet. Bedöms av naturliga skäl i slutet av loppet. Banlängden måste vara 800 - 1000 meter för att få något utslag på uthållighet. Normalt klarar de flesta salukis detta utan problem.

Entusiasmen. Viljan att jaga bytet

svårbedömt både ur följsamhets- och rörlighetssynpunkt då hundarna inte springer i kurvor som det var tänkt. Uppmärksamheten måste hela tiden vara riktad mot påsen. En hund som vrider på hu-

Bra kurvteknik fodras av en god lure-coursing hund, där även svansen kommer till hjälp vid skarpa kurvor.

byggd självmedvetenhet som gör den mer lättvisad borde göra att fler får upp ögonen för salukihanhundarnas fördelar. En salukihane är ju sällan någon slagskämpe, om det nu är den sidan som avskräcker. Salukihanhunden blir dock som regel något större än tiken.)

* Välj helst en uppfödare som du känner att du kan prata med när du behöver veta mer eller få råd angående något problem. De allra flesta uppfödarna ställer säkert upp med denna service, men för att kontakten valpköpare - uppfödare skall fungera, krävs en fungerande "personkemi" er emellan. Ibland kan detta vara mer avgörande än den valp man får köpa i sig, för att man skall få en bra start som salukiägare!

Lycka till!

Slutligen vill jag önska dig lycka till som blivande salukiägare, och hälsa dig välkommen bland oss. Inom en så här pass liten ras, känner vi oss stundtals nämligen kanske mer besläktade också med andra salukiägare, än vad som är fallet när du köper en "vanlig" hund. "Den sociala biten" för oss att åka åtskilliga mil i bil till trista sporthallar för att hämta små plastband i olika kulörer... Även utomlands är det som att säga "Sesam öppna dig" när du möter människor som har salukis, och berättar att du själv har samma ras. Att äga en saluki gör en på detta sätt fortfarande till en väldigt speciell person med speciella gåvor...

Glatt meddelande till Dig som bara vill ge Dina hundar det allra bästa: HÄR ÄR KVALITETS-FODRET DU SÖKER!

Vårt heltäckande foderprogram tillverkas av HEN:s Voeders i Belgien - av utvalda naturrena råvaror under kontinuerlig veterinärkontroll, till högsta EG-normer. De flesta svenska hundar finner HEN:s foder mycket smakligt, och erfarna uppfödare prisar den höga kvalitén som snabbt ger toppform - och inte minst utmärkt pälskondition! HEN:s foder är mycket drygt (ge gärna något mindre portioner) och därmed billigt att använda.

HENS CROC - HENS BROC HENS JUNIOR - HENS FLOC

NYHET! För aktiva och hårt arbetande hundar rekommenderar vi CROC HP - med extra hög protein- och fetthalt.

HÄR FINNER DU HEN:S FODER:

- Alnö:** Grandvilliers Hundshop
- Enköping:** Djurboden
- Eskilstuna:** Djurspecialisten
- Flen:** Smådjurshopen
- Gällivare:** Anki's Zoologiska
- Gävle:** Hundshopen, Fair Play Dogshop
- Göteborg:** Priskatten
- Hallstavik:** Gatsby's Tass & Klo
- Helsingborg:** Gunhofs Hundcenter
- Hudiksvall:** Hundkojan
- Järvsö:** Hälghs Vapen HB
- Nyköping:** Hund&Zoocenter
- Nynäshamn:** Nynäs Hundservice
- Simrishamn:** Zoo & Fritid
- Stockholm:** Kalhälls Hundshop, BrukshundsCentralen, Rosa Tigern (Vällingby), Minikin (Sundbyberg), Solna Zoo (Solna, Panda Zoo (Uppl.Väsby), Panterns Zoo (Mörby C), Horse & Hound (Vallentuna) Åkersberga Akvarietjänst, Arken Zoo, (Bålsta).
- Sundsvall:** Mysaks Djurartiklar,
- Söderala:** Rebecka's Hundartiklar
- Södertälje:** Hegwalls Hundsport Eftr.
- Trönö:** Rappsta Hundcenter
- Umeå:** Exotic Zoo
- Uppsala:** Hund&Kattkällaren
- Wäddö:** Anns Presentshop
- Örebro:** Djurspecialisten
- Örnsköldsvik:** Thundahls Zoo
- Östersund:** Östersunds Zoo

DISTRIBUTÖR:
Odal Bergström AB
Stockholm
08-795 59 80

Vi söker fler återförsäljare!
Beställ HEN:s foder genom Odal Bergström - eller ta kontakt direkt med importören :

HEN:s foder importeras och marknadsföres av

DFT **DJURFODER TRADING ab**
Box 6016, 162 06 Vällingby
Ordertel. 08-89 38 17